

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 14CoP/58/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5123201060
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Nemravová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:5123201060.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marty Nemravovej, členov senátu JUDr. Róberta Bebčáka a JUDr. Miroslavy Korbašovej, v právnej veci manželky (matky): M. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. XXXX/X, K., t.č. D. XXX/XX, E. Z., zastúpenej: Advokátska kancelária JUDr. Ľubomír Urban, s.r.o., so sídlom J. M. T. XXX/X, XXX XX K., proti manželovi (otcovi): L. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. XXXX/X, K., zastúpenom: JUDr. Zdenka Hrušková, advokátka so sídlom U. X, 010 XX K., v konaní o návrhu manželky na rozvod manželstva a úpravu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom: D. M., nar. XX.XX.XXXX a L. M., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom ako matka, v konaní zastúpenými kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Žilina č.k. 54P/25/2023-138 zo dňa 14. júla 2023, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Žilina č.k. 54P/25/2023-138 zo dňa 14. júla 2023 v napadnutých výrokoch III. a IV. potvrdzuje.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom výrokom I. manželstvo rodičov maloletých detí rozviedol; výrokom II. schválil rodičovskú dohodu o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode manželstva v otázke zverenia maloletých detí, práva zastupovať a spravovať majetok maloletých detí (maloleté deti zveril do osobnej starostlivosti matky, právo zastupovať a spravovať majetok maloletých detí majú obaja rodičia), v otázke styku otca s maloletými deťmi (Otec je oprávnený stretávať sa s maloletou každý páry týždeň od piatka od 15:30 hod. do nedele do 17:30 hod., pričom otec si maloletú preberie v školskom zariadení, v prípade, že dieťa nie je v školskom zariadení, tak v mieste bydliska matky a po skončení v mieste bydliska matky odovzdá; otec je oprávnený stretávať sa s maloletým za prítomnosti matky každý páry týždeň v nedeľu od 16:00 hod. do 17:30 hod, pričom si dieťa preberie a odovzdá v mieste bydliska matky. Úprava styku s maloletou sa nebude realizovať v čase letných prázdnin, kedy je otec oprávnený stretávať sa s maloletou v každom kalendárnom roku v 29. a v 33. týždni od pondelka od 9:00 hod. do nedele do 16:00 hod.; matka sa zaväzuje vždy do posledného dňa kalendárneho mesiaca mailom informovať otca o zdravotnom stave oboch maloletých detí a o zmenách lekárov detí; zároveň sa zaväzuje bezprostredne informovať otca o zmenách zdravotného stavu maloletých detí a o potrebe lekárskeho vyšetrení maloletých detí) a v otázke informačnej povinnosti matky. Výrokom III. súd prvej inštancie určil, že otec je povinný prispievať na výživu maloletej D. výživným vo výške 200 Eur mesačne a na výživu maloletého L. výživným vo výške 240 Eur mesačne vždy do 15. dňa kalendárneho mesiaca vopred k rukám matky, výrokom IV. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Na základe vykonaného dokazovania citujúc § 23 ods. 1-3 zákona č. 36/2005 Z.z. zákona o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“), § 24 ods. 1, 4, 5 zákona o rodine, § 25 ods. 1, 2 zákona o rodine, § 28 ods. 1, 2 zákona o rodine, § 62 ods. 1, 2, 4, 5 zákona o rodine, § 75 ods. 1 zákona o rodine a § 44 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“) súd prvej inštancie považoval za preukázané, že manželstvo rodičov maloletých detí neplní svoju funkciu. Manželia minimálne rok spolu nehospodária, intímne spolu nežijú, ich komunikácia je zameraná na otázku výchovy maloletých detí. Nakoľko neexistuje predpoklad obnovy manželského spolužitia, súd prvého stupňa manželstvo rodičov maloletých detí rozviedol. Vo vzťahu k úprave práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode manželstva rodičia uzavreli rodičovskú dohodu v otázke zverenia maloletých detí, zastupovania a spravovania majetku maloletých detí a rovnako tak aj v otázke rozsahu styku otca s maloletými deťmi a o informačnej povinnosti matky k otcovi. Súd prvej inštancie túto dohodu vyhodnotil v súlade s najlepším záujmom maloletých detí, a preto ju schválil. Rodičia sa nedohodli vo vzťahu k vyživovacej povinnosti otca na maloleté deti. Vo vzťahu k malotej D. súd prvej inštancie konštatoval, že maloletá má 9 rokov a je žiačkou prvého stupňa základnej školy, okrem bežných výdavkov má výdavky na školu, záujmovú činnosť. Konštatoval, že malotej vznikajú iba bežné výdavky, zdravotný stav malotej je dobrý, pričom maloteá nosí dioptrické okuliare. Súd prvej inštancie ustálil mesačné výdavky malotej na sume 340 Eur (150 Eur strava, oblečenie + obuv 50 Eur, hygiena 20 Eur, ŠKD 15 Eur, školské pomôcky 10 Eur, pohybová príprava 25 Eur, tanečná 24 Eur, mobil 5 Eur, lieky okuliare, zubár 10 Eur, voľnočasové aktivity 10 Eur, sporenie 20 Eur). Vo vzťahu k malotej L. súd prvej inštancie konštatoval, že malotej má necelých 6 rokov, je zdravotne postihnutý, trpí Downovým syndrómom, je v celodennej starostlivosti matky. U malotej L. súd prvej inštancie ustálil odôvodnené potreby malotej na sumu 440 Eur (strava 150 Eur, oblečenie + obuv 50 Eur, hygiena 20 Eur, tanečná 24 Eur, lieky + okuliare + zubár 30 Eur, terapia hravou formou 72 Eur, logopédia 18 Eur, špeciálna pedagogika extra 18 Eur, kanisterapia 28 Eur, voľný čas 10 Eur, sporenie 20 Eur). Súd prvej inštancie vo vzťahu k malotej nepovažoval za dôvodnú námietku otca o neopodstatnenosti jednotlivých terapií, ktoré malotej zabezpečuje matka, pričom sa stotožnil s vyjadrením matky ako aj kolízneho opatrovníka, že zdravotný stav malotej si tieto terapie vyžaduje, nakoľko mu umožňujú napredovať a v rámci možností zlepšovať jeho zdravotný stav. Pokiaľ otec v konaní spochybňoval nevyhnutnosť kanisterapie špeciálne vycvičeným psom pod dohľadom odborníka, pretože je možné nahradiť ju psami rodičov matky, ktorých je sedem, súd prvej inštancie ustálil, že tieto terapie nie je možné nahradiť otcom navrhovaným spôsobom. K tvrdeniam otca, že matka výdavky na malotej nepreukázala, súd prvej inštancie uviedol, že v rámci svojej rozhodovacej činnosti vie posúdiť výšku bežných výdavkov na malotej deti. Preukazovanie týchto skutočností pokladničnými blokmi považoval súd prvej inštancie za nadbytočné a nehospodárne. Výšku nie bežných výdavkov (záujmové činnosti detí, terapie malotej a sporenie) otec nenamietol. K pomerom matky súd prvej inštancie konštatoval, že matka poberá rodičovský príspevok vo výške 412,60 Eur, prídavky na dve deti 120 Eur ako aj kompenzačné príspevky k malotej na diétne 35 Eur stravovanie a na hygienu 18 Eur. Iné príjmy nemá, nemá ani iné vyživovacie povinnosti. Vlastí chatku v M., ktorá je v 1/1 a v BSM 3/4 rodinného domu vo X.. Je spoludlžníčkou hypotéky v pôvodnej výške 150.000 Eur, na jej splácaní sa aktuálne nepodieľa. Býva u rodičov, v súčasnosti pre nedostatok financií na bývanie neprispieva. Má bežné výdavky, výdavky na mobil, PHM. Otec je zamestnaný, podľa potvrdení zamestnávateľa v prvom polroku 2023 mal priemernú čistú mzdu vrátane daňového bonusu 1.674,87 Eur. Iné príjmy neuvádzal, nemá ani inú vyživovaciu povinnosť. Vlastní 3-izbový byt v K., ďalej 1/4 a 3/4 v BSM rodinného domu vo X.. Má bežné výdavky, ktoré sú spojené so splácaním hypotéky, z ktorej bol zakúpený podiel v BSM 3/4 rodinného domu vo X. mesačne vo výške 533 Eur. Ďalej hradí výdavky na bývanie spojené tak s bývaním v K., ako aj v rodinnom dome vo X.. Tieto výdavky vyčíslil spolu vo výške 1.704,34 Eur, pričom okrem uvedených nákladov, uviedol aj náklady spojené s obuvou, ošatením, domácnosťou, údržbou nehnuteľností, mobil, stomatologickú starostlivosť, udržiavanie jeho fyzickej kondície a zdravotného stavu kvôli práci ako aj problémov so srdcom a tlakom, plus mesačne platí 270 Eur na malotej deti, kupuje deťom rôzne veci. Okrem toho tvrdil, že má pôžičku od bratranca, ktorú spláca vo výške 100 Eur mesačne. V porovnaní s preukázaným príjmom otca sú však jeho výdavky tak ako ich vyčíslil podľa súdu prvej inštancie omnoho vyššie. Argument otca, že mu pomáha finančne jeho matka, je v logickom rozpore s tým, že otec platí výdavky spojené s bývaním v rodinnom dome vo X. (minimálne plyn, elektrina 202 Eur), kde býva aj jeho matka, pričom táto sa na tom podieľa podľa vyjadrenia otca, keď mu dôjde peniaze. Pri posudzovaní výšky vyživovacej povinnosti otca na malotej deti súd prvej inštancie vychádzal z odôvodnených potrieb malotej detí, pričom zohľadnil skutočnosť, že matka malotej L. poskytuje celodennú starostlivosť, rovnako sa stará o malotej D., kde je však rozsah osobnej starostlivosti menší, keďže chodí do školy. Časť výdavkov na odôvodnené potreby malotej

detí je kompenzovaná rodičovským príspevkom, ktorý je 60 Eur. Súd prvej inštancie z rozdielu určil výšku vyživovacej povinnosti otca v rozsahu 70%. Otcove tvrdenia o výdavkoch na stravu nepovažoval za zodpovedajúce skutočnosti aj s poukazom na rozdiel medzi jeho príjmami a výdavkami. Rovnako súd prvej inštancie považoval za nadštandard u otca, že súčasne býva v dvoch nehnuteľnostiach, a teda má tým spojené zvýšené výdavky, pričom môže byť v Žiline dať do prenájmu a zabezpečiť si tak finančné prostriedky. Otec netvrdil a súd prvej inštancie ani nezistil dôvody, prečo by sa otec nemohol stretávať s maloletými deťmi v nehnuteľnosti vo X. a s nehnuteľnosťou v K. disponovať iným spôsobom. Tieto dôvody netvrdil ani samotný otec. Pokiaľ ide o nehnuteľnosť vo X. otec odôvodnil jej kúpu zdravotným stavom maloletého. V konaní nebolo sporné, že hypotekárny úver, ktorým je zaťažená táto nehnuteľnosť, aktuálne spláca výlučne otec. Matka sa na tomto nepodieľa, avšak táto otázka bude predmetom vysporiadania BSM po rozvoze manželstva. Podstatné je, že nejde o nehnuteľnosť na zabezpečenie bytových potrieb otca maloletých detí, nakoľko vlastní už uvedený byt v K.. V konaní otec na jednej strane spochybňoval výdavky na maloleté deti, pričom maloletý je zdravotne postihnutý, na druhej strane svoje výdavky odôvodňuje zdravotným stavom, potrebou fitness, udržiavanie fyzickej a streleckej kondície. Súd prvej inštancie poukázal na to, že výživné na maloleté deti má v zásade prednosť pred ostatnými výdavkami povinného rodiča.

3. Proti výroku III. rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie otec, žiadal aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil a určil výživné v nižšej výške na maloleté deti. Namietol odvolacie dôvody uvedené v § 365 ods. 1 písm. f) a h) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) a § 62 ods. 1 CMP; tvrdil tak, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci, súd prvej inštancie nesprávne a neúplne zistil skutočný stav veci. Matka v konaní navrhovanú výšku výživného odôvodnila údajnými výdavkami, ktoré zjavne a účelovo nadhodnotila. Počas celého konania existenciu výdavkov na maloleté deti, ich výšku, frekvenciu ani opodstatnenosť nijako nepreukázala. Súd prvej inštancie však bez splnenia dôkaznej povinnosti akceptoval nepodložené tvrdenia matky a vykonal korekciu formou vlastného uváženia iba čo do výšky určitých, v rozsudku špecifikovaných, výdavkov. Maloletá má iba 8 rokov a maloletý 5 rokov. Výdavky na hygienu každý mesiac vo výške 20 Eur nie sú podľa neho úmerné potrebám veku detí. U maloletého sú tieto kompenzované štátnym príspevkom. Rovnako vysoký je podľa neho aj výdavok na ošatenie maloletých detí po 50 Eur mesačne, výdavky na stravu na obe maloleté deti sú nižšie vzhľadom na to, že sú zabezpečované z vlastnej produkcie, keďže rodičia matky majú vlastnú farmu s hospodárskymi zvieratami, záhradu, skleníky s plodinami, čo predstavuje kvalitnejšie potraviny než potraviny z obchodov. Dôvodnosť všetkých terapií popri sebe, ktoré maloletý absolvuje, bolo podľa neho potrebné preukázať odporúčením lekára - odborníka pre oblasť detí s Downovým syndrómom. Takým odborníkom nie je kolízny opatrovník. Podľa otca je nevyhnutné dôkaznú povinnosť vyhodnotiť aj v kontexte výšky takto vynakladaných nákladov, ktoré nie sú rozhodne nízke. Nie je namieste, aby matka vyhľadávala nezmluvné subjekty poskytujúce služby v oblasti logopédie, keď zmluvní logopédi sú hradení zo zdravotného poistenia. Ak súd prvej inštancie ustálil výšku výdavkov na maloletú v sume 340 Eur mesačne a na maloletého v sume 440 Eur mesačne, je to spolu 780 Eur mesačne. Matka by mala so stanoveným výživným na deti finančný obnos vo výške 1.086,20 Eur mesačne (rodičovský príspevok 473,20 Eur, rodinné prídavky 120 Eur, kompenzačné príspevky na maloletého 53 Eur, výživné na maloleté deti 440 Eur). Po porovnaní výslednej sumy, ktorá ostáva každému z rodičov po odpočítaní podstatných výdavkov hradených každým z nich aj s prihliadnutím na osobnú starostlivosť matky o maloleté deti, bolo podľa jeho názoru výživné na maloleté deti stanovené okrem iného aj v neadekvátnom pomere v jeho neprospech, pritom zdravotný stav matky maloletých detí je dobrý a nevyžaduje si zvýšené výdavky a bývanie jej zabezpečujú rodičia a stravovanie pre ňu a deti v prevažnej miere pokrýva vlastné hospodárstvo. Naproti tomu, pri jeho zdravotnom stave vznikajú značne zvýšené náklady, najmä na stravovanie, okrem toho hradí náklady na spoločný majetok jeho a matky ako aj úver, ktorý by inak musela uhrádzať aj matka maloletých detí a je potrebné brať do úvahy, že jeho práca kladie vysoké nároky aj na psychiku. Nad rámec plnenia si vyživovacej povinnosti kupoval maloletým deťom aj rôzne veci, čo podľa neho utužuje vzájomný vzťah rodiča a dieťaťa. Nebolo preto dôvodné nastaviť výživné tak, aby eliminovalo zabezpečovanie potrieb maloletých detí z jeho strany len na platenie výživného matke a obmedzilo až vylúčilo naturálne uspokojovanie potrieb detí. Podľa jeho názoru bolo adekvátne prihliadať pri rozhodovaní aj na finančnú pomoc štátu rodinám s deťmi. Výrazne sa zvýšili rodinné prídavky, ktoré činia na dve maloleté deti 120 Eur mesačne, na základných školách sa neplatia obedy. Zvýšil sa aj rodičovský príspevok na sumu 473,30 Eur mesačne. Potom, ako maloletý začne chodiť do materskej školy, do ktorej bol prijatý, matke sa vytvára priestor vykonávať zárobkovú

činnosť a zároveň si v tejto súvislosti uplatňovať daňový bonus na maloleté deti, ktorý predstavuje sumu 280 Eur mesačne. Verí v to, že zamestnávateľ by jej vyšiel v ústrety, nakoľko pracuje v spoločnosti svojich rodičov. Štát kompenzuje sumou 35 Eur mesačne výdavky na stravu maloletého a sumu 18 Eur mesačne na jeho hygienické potreby. Matka uviedla, že je výlučnou vlastníčkou chatky v k. ú. M., na liste vlastníctva č. XXXX pre dané k. ú. má tiež evidované dva pozemky spolu vo výmere 272 m². Poukázal na to, že jeho pravidelný mesačný čistý príjem bez daňového bonusu je 1.463,30 Eur. Má byt, ktorý nadobudol dedením po otcovi a od svojej matky darom, ide o rodičovskú nehnuteľnosť, v ktorej býval s rodičmi. Jeho matka nemá kam ísť bývať a len zásluhou svojich blízkych byt nadobudol, bolo to ich vlastníctvo. Postavený dom je v 3/4 v BSM s matkou maloletých detí, nehnuteľnosť je zaťažená hypotékou banky, pričom s matkou sú spoludlžníkmi. Je otáznosť, čo s rodinným domom po vysporiadaní BSM bude, pričom vzhľadom na ochorenie alebo na zdravotný stav maloletého je potrebné, aby existoval majetkový predpoklad na zabezpečenie starostlivosti o neho počas celého života, čo v určitom momente prejde na maloletú, napr. aj formou úhrady za pobyt v príslušnom zariadení. Čo sa týka bytu v K., ten predstavoval spoločnú domácnosť ich rodiny. Odtiaľ matka vzala maloleté deti, keď od neho odišla. Deti sú zvyknuté na toto miesto a maloletý je dokonca tam v mieste bydliska prijatý aj do materskej školy. Pre maloletého nie je vhodná zmena prostredia. Jeho zdravotný stav si vyžaduje značné výdavky. Má rozvinutú celiakiu, musí mať bezlepkovú stravu, pričom nie je mu poskytnutá žiadna kompenzácia zo strany štátu, má hypercholesterolémiu, hypertenziu, kardiologické problémy a problémy s pečťou. Z hľadiska jeho práce je potrebné, aby si udržiaval dobrý fyzický stav a výkonnosť, čo je náročné a nákladné. K udržiavaniu fyzickej výkonnosti mu napomáhajú výživové doplnky, všestranný fyzický tréning. Nechodí na žiadne dovolenky, nemá motorové vozidlo, používa MHD, žije úsporne s vedomím, že na prvom mieste je zabezpečenie nákladov maloletých detí. Opätovne spochybnil vynakladanie výdavkov matky na maloleté dieťa. Poukázal na to, že rodičia matky majú vlastné kone, iné zvieratá ako aj viacero psov, preto nie je potrebné, aby maloletý absolvoval všetky aktivity či terapie. Podľa neho nejde o to, aby neabsolvoval žiadne, ale ide o nájdenie správneho pomeru medzi úhradou nákladov za syna, terapie a aktivity a zabezpečení ich majetku. Určené výživné vo výške 440 Eur mesačne na maloleté deti predstavuje 30% z jeho aktuálneho čistého príjmu, čo je pomerne podľa neho vysoké percento z príjmu aj s prihliadnutím na zaužívanú súdnu prax. Navyše, je potrebné vziať do úvahy, že deti majú ešte relatívne nízky vek, nie sú to vysokoškooláci ani stredoškooláci. Maloletá je na prvom stupni a maloletý je škoolkar.

4. Matka vo svojom vyjadrení k odvolaniu otca navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku III. potvrdil. Pokiaľ otec vo svojom odvolaní poukazuje na to, že matka má možnosť a predpoklady na výkon bežnej zárobkovej činnosti, dala do pozornosti, že maloletý má Downov syndróm a jeho umiestnenie v predškolskom zariadení je veľmi problematické. Aktuálny stav je taký, že maloletý bol prijatý do predškolského zariadenia len na diagnostický pobyt do 30.11.2023 za účelom zistenia schopnosti adaptácie a začlenenia do kolektívu. Tento diagnostický pobyt bude prebiehať v rozsahu dvoch hodín denne s asistentom, následne s prípadným predĺžovaním, ale maximálne na dĺžku doobedňajšieho pobytu. Tým je pre ňu nemožné nájsť si stabilnú, plnohodnotnú prácu, ktorá by jej zabezpečila adekvátny príjem. Podľa nej je v záujme maloletého zlepšiť jeho zdravotný stav pomocou terapií a odborného poradenstva. Ak otec vo svojom odvolaní poukazuje napríklad na navštevovanie nezmluvných subjektov poskytujúcich služby v oblasti logopédie, matka uviedla, že logopédia je pre deti s Downovým syndrómom mimoriadne dôležitá. Je preto dôležité ponúkať takýmto deťom individuálne prispôbosenú podporu v útlom veku, ktorá im umožní dosiahnuť svoj plný potenciál. Je preto pre ňu prirodzené, že s maloletým navštevuje aj nezmluvné subjekty poskytujúce služby v oblasti logopédie, čím sa snaží maloletému zabezpečiť čo najlepšiu starostlivosť. Jej pôvodná snaha zabezpečiť maloletému zmluvný subjekt poskytujúci služby v oblasti logopédie, ktorý by bol schopný v rámci svojej kapacity zabezpečiť maloletému terapiu neodkladne, bola bezúspešná. Otec sa na jednej strane nezdráha svoje vlastné výdavky nad rámec štátom a zamestnávateľom poskytovaného rozsahu považovať za oprávnené, napríklad návštevy strelnice nad rámec povinného výcviku, návšteva posilňovne nad rámec tréningov, doplnky výživy nad rámec liečebných postupov a podobne, avšak rovnaké výdavky na maloletého so zdravotným znevýhodnením považuje za sporné a neopodstatnené. Je pre ňu nanajvýš nepochopiteľné, že otec namieta dôvodnosť terapií maloletého v kontexte zlepšovania kvality života jeho vlastného syna, ktoré potvrdzujú aj lekárske správy a stanoviská odborníkov, pričom táto samotná výška nákladov je marginálna k výdavkom, ktoré otec deklaruje ako nevyhnutné na zabezpečenie svojho vlastného životného komfortu. Vyhovením návrhu otca o určenie nižšieho výživného by výrazne sťažilo možnosti maloletého k zlepšeniu jeho zdravia a celospoločenskej potreby jeho inklúzie do spoločnosti. Doposiaľ určené výživné v sume 240 Eur mesačne predstavuje denné výživné 8 Eur, preto

je bez právneho významu ekonomická príjmová situácia jej pozostávajúca z peňažného príspevku za opatrovanie osoby ŤZP bez možnosti sa z tohto dôvodu sa riadne zamestnať a nemôže byť ani dôvodom na zníženie výživného od otca. V neposlednom rade tiež započítavanie daňového bonusu na jej strane nie je pravdivé, nakoľko otec pred prvostupňovým súdom potvrdil, že uvedený daňový bonus poberá on, pričom až do rozhodnutia prvostupňového súdu neprispieval na výživu maloletých detí ani len vo výške daňového bonusu. Otcova argumentácia ohľadom výrazne nižších výdavkov na stravu, nakoľko jej rodičia vraj vlastní farmu, záhradu a skleníky je tiež absurdná, nakoľko sa jedná o sezónnu výpomoc od rodičov matky, ktorú jej poskytujú najmä preto, lebo otec si doposiaľ vyživovaciu povinnosť plnil v zanedbateľne malej výške. Netreba opomenúť fakt, že tieto plodiny sa neobjavujú len tak a ich produkcia tiež v sebe zahŕňa náklady, ktoré sa snaží kompenzovať svojim rodičom aspoň občasnou výpomocou. Ak otec rozporoval náklady na ošatenie a hygienu maloletých detí, matka dala do pozornosti skutočnosť, že maloleté deti sú momentálne v najrýchlejšej fáze svojho fyzického vývoja a tieto náklady teda na ošatenie pochopiteľne stúpajú. Netreba zabúdať, že náklady na hygienické potreby maloletého sú zvýšené aj z dôvodu inkontinencie a potreby obstarávania plienok. Aktuálne je striedavá snaha o jeho odplienkovanie, avšak v rámci jeho diagnózy je tu reálna možnosť, že zvýšenie náklady na hygienu budú pretrvávajúť celý jeho život. Ohľadom nákladov na rodinný dom, ktorého časť bola pred rozvodom v BSM matka poukázala na skutočnosť, že táto nehnuteľnosť nikdy neslúžila potrebám rodiny ani potrebám maloletých detí a túto nehnuteľnosť otec kúpil len za účelom zabezpečenia bývania jeho matke, ktorá je aj jedinou a dlhodobou užívateľkou predmetnej nehnuteľnosti. Otec danú nehnuteľnosť nevyužíva, sám uvádza, že býva vo svojom byte na sídlisku v Žiline, pričom tieto výdavky na dom platí otec za svoju matku.

5. Otec v odvolacej replike uviedol, že pokiaľ matka poukazuje na nemožnosť nájsť si prácu, táto je stále zamestnaná v spoločnosti AGÁT SK, s.r.o., ktorej jedinými konateľmi a spoločníkmi sú jej rodičia a matka v tejto spoločnosti vykonávala účtovnícke činnosti. Podľa neho ide o taký charakter práce, pri ktorom existuje predpoklad pre výkon práce z domáceho prostredia, kým bude maloletý v predškolskom zariadení. Nakoľko ide o rodinnú firmu, možno uvažovať o väčšej možnosti flexibility jej pracovného času a ústretovosti zo strany zamestnávateľa. Takto môže aspoň čiastočne zvýšiť svoj príjem, pričom túto činnosť môže vykonávať aj ako samostatne zárobkovo činná osoba, pokiaľ by to bolo pre ňu priaznivejšie. Nie je pravdou ani to, že je veľmi problematické maloletého umiestniť do predškolského zariadenia. Maloletý už v školskom roku 2020/2021 bol prijatý do predškolského zariadenia. Matka ho napriek jeho súhlasu vtedy z predškolského zariadenia odhlásila, mala záujem maloletého prihlásiť do neštátneho zariadenia, s čím on nesúhlasil. Je potrebné podotknúť, že aktuálne je inklúzia detí s Downovým syndrómom na omnoho vyššej úrovni, než tomu bolo v predošlých obdobiach a presadzuje sa začlenenie zdravotne znevýhodnených osôb do bežného prostredia. Pokiaľ matka tvrdí, že údajne spochybňuje odôvodnenosť terapií, ide o nesprávnu interpretáciu jeho vyjadrení, vytrhanie určitých častí z jeho vyjadrenia z celkového kontextu. V odvolaní ohľadne terapií maloletého a nákladov na jeho zdravotnú starostlivosť, resp. obdobnú starostlivosť poskytovanú nezmluvnými subjektami, sa vyjadril jasne a hoci uvádza určité námietky, ktoré zároveň zdôvodňuje, neznamená to, ako to účelovo predostiera matka vo vyjadrení, že mu ide o to, aby syn nechodil na terapie alebo aby sa nezúčastňoval iných zdravotných a obdobných úkonov. Ako rodič samozrejme chápe potrebu rehabilitovať, avšak z ničoho nevyplýva ani nie je preukázané, že by zdravotná starostlivosť poskytovaná nezmluvnými lekármi, resp. obdobná starostlivosť poskytovaná nezmluvnými subjektami (logopéd, psychológ, očná optika a iné), bola na vyššej úrovni než tá, ktorá je hrazená zo zdravotného poistenia. Skôr možno hovoriť o určitej spoločenskej prestíži pri využívaní služieb nezmluvných subjektov. Predmetné úkony pokiaľ nie sú hrazené zo zdravotného poistenia, resp. pokiaľ na ne čiastočne neprispieva zdravotná poisťovňa sú značne finančne náročné. S prihliadnutím na právnu úpravu Zákona o rodine, podľa ktorej má dieťa právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov možno uviesť, že súčasná situácia rodičov, kedy matka je na rodičovskej dovolenke a on má plat a pozíciu radového policajta, nie je možné uprednostňovať súkromný sektor pred poisťovňu preplácanými zmluvnými odborníkmi v tej, ktorej oblasti. Ani on nevyužíva službu nezmluvných lekárov. Pokiaľ je matka zvyknutá na vysoký životný štandard svojej primárnej rodiny a k tomu vedie maloleté deti, nič v tom nebráni, ale nie je na mieste, aby sa od neho vyžadovalo, aby prispieval na tie výdavky, ktoré nemuseli byť, keďže sú hrazené z poistenia. Rovnako tak uviedol, že náklady na plienky sú hrazené zo zdravotného poistenia. Má o tom priamu vedomosť, keďže počas trvania manželstva ich chodil do lekárne vyberať. Na druhej strane sa v správe z diagnostického vyšetrenia zo dňa 12.04.2023, ktorú k svojmu vyjadreniu k jeho odvolaniu doložila samotná matka maloletého, na strane 3 v časti hygienická úroveň uvádza, že maloletý nie je plienkovaný, ale na toalete potrebuje ešte pomoc dospelšej osoby. Čo sa týka animoterapií podľa neho nie je bez rozdielu, či tieto terapie využívajú deti, ktoré sú bez akéhokoľvek prirodzeného kontaktu so

zvieratami alebo deti, ktoré pravidelne tento kontakt majú. Z predložených výpisov z Centrálnej evidencie hospodárskych zvierat vyplýva, že rodičia matky chovajú hovädzi dobytok, ovce, kone. Tým preukazuje nielen to, že matka má výrazne znížené náklady na stravovanie seba i detí, nakoľko využíva produkty z vlastných zdrojov, ktoré sú vysoko kvalitné, ale na druhej strane z uvedeného vyplýva, že maloletý má kontakt so zvieratami, ktoré mu prinášajú pozitíva, obdobne ako majiteľovi psa, či dokonca koňa. Pritom rodičia matky maloletých detí majú, aj niekoľko, okrem uvedených hospodárskych zvierat, aj iné zvieratá najmenej päť psov. Tým otec nehovoril, aby sa maloletý nezúčastnil z času na čas hypoterapie a kanisterapie poskytovanej inými osobami, ale aby primárne využíval výhody, ktoré mu poskytujú zvieratá na farme a hospodárstve starého otca. Aj samotná matka si uvedomila, že kone na farme rodičov sú dostatočnou hypoterapiou a že psy rodičov poskytujú formu kanisterapie, čo možno vyvodit' aj z jej sms správy zo dňa 06.09.2023, ktorú mu poslala. Pokiaľ matka uvádza, že jeho príjem je nadštandardný, toto nie je pravdou, nakoľko priemerná čistá mesačná mzda v hospodárstve v druhom kvartáli roku 2023 činila podľa Štatistického úradu Slovenskej republiky čiastku 1.419 Eur. Jeho pravidelný mesačný príjem činí 1.463,30 Eur s tým, že pokiaľ došlo k právoplatnosti výroku súdu o rozvođe manželstva, stratil aj nárok na uplatňovanie daňového bonusu v sume 280 Eur čím právny nárok prislúcha matke.

6. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP), po zistení, že odvolanie podal oprávnený účastník konania (§ 7 CMP) v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP), preskúmal vec v rozsahu danom v ustanovení § 65 CMP a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario v spojení s § 2 ods. 1 CMP) potvrdil rozsudok okresného súdu v napadnutých výrokoch podľa § 387 ods. 1 CSP, keďže dospel k záveru, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutočný stav, posúdil ho podľa správnych ustanovení zákona o rodine, správne a zákonne rozhodol o určení vyživovacej povinnosti otca k maloletým deťom, v odôvodnení sa vysporiadal s podstatnými okolnosťami prejednávaneho prípadu a s jeho závermi sa v tejto časti odvolací súd v celom rozsahu stotožnil a poukazuje na ne cez úpravu v § 387 ods. 1, 2 CSP, tak ako sú uvedené v písomnom vyhotovení rozsudku súdu prvej inštancie.

7. Predmetom konania na súde prvej inštancie bol rozvod manželstva a s ním spojené konanie ohľadom výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvođe manželstva. Súd prvej inštancie manželstvo účastníkov konania rozviedol, schválil rodičovskú dohodu, ktorú maloleté deti zveril do osobnej starostlivosti matky, obom rodičom určil právo maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok; určil matke informačnú povinnosť. Zároveň určil vyživovaciu povinnosť otca k maloletým deťom.

8. Predmetom odvolacieho konania bol výrok rozsudku III. súdu prvej inštancie, ktorým bola otcovi uložená povinnosť prispievať na výživu maloletých detí. Nakoľko v časti, ktorým súd manželstvo účastníkov konania rozviedol a upravil výkon rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvođe manželstva, s výnimkou vyživovacej povinnosti otca, odvolanie podané nebolo, rozsudok v týchto častiach nadobudol právoplatnosť.

9. Odvolací súd vo všeobecnosti považuje za potrebné uviesť, že platná právna úprava vyživovacej povinnosti rodičov k deťom (§ 62 ods. 1 zákona o rodine) je založená na rovnakom postavení muža (otca) a ženy (matky). Obaja rodičia tak majú povinnosť prispievať na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov (§ 62 ods. 2 veta prvá zákona o rodine). Schopnosti predstavujú subjektívne kritérium určovania rozsahu vyživovacej povinnosti a rozumejú sa nimi vlastnosti dané telesnými a duševnými schopnosťami konkrétnej osoby rodiča, zdravotným stavom, vlohami, nadaním, nadobudnutými vedomosťami a získanými skúsenosťami. Z hľadiska vyživovacej povinnosti je podstatné ako sa prejavia v reálnych schopnostiach dosahovania príjmu. Majetkové pomery rodiča umožňujú komplexne posúdiť celkovú situáciu, životnú úroveň rodiča pre potreby výživného, keďže príjmové pomery sami o sebe neposkytujú úplný obraz o situácii povinného rodiča. Obligatónnym zákonným hľadiskom je tiež osobný výkon starostlivosti o dieťa (§ 62 ods. 4 zákona o rodine). Uvedené konanie sa chápe ako určitá hodnota, ktorá sa pri určovaní výživného nemôže nebrať do úvahy. Hoci zákon používa termín „prihliada sa“, na osobnú starostlivosť nepochybne kladie na úroveň finančnému zabezpečeniu výživy. Miera, v akej treba prihliadať na osobnú starostlivosť o dieťa v rámci plnenia vyživovacej povinnosti, sa mení podľa veku dieťaťa, resp. jeho zdravotného stavu. Najvýznamnejší podiel bude predstavovať pri deťoch najnižšieho veku, pre tie je osobná starostlivosť najnáročnejšia. V tomto období podľa okolností konkrétneho prípadu môže osobná starostlivosť úplne vyvážiť peňažné plnenie vyživovacej povinnosti zo strany druhého rodiča. S vývojom dieťaťa sa mení skladba starostlivosti o dieťa (pribúda školská dochádzka, záujmy, voľný čas dieťaťa), na druhej strane

sa dieťa stáva samostatnejšie, čo je dôvodom, pre ktorý podiel osobného výkonu starostlivosti na vyživovacej povinnosti klesá.

10. V ďalšom odvolací súd dodáva, že výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov (§ 62 ods. 5 veta prvá zákona o rodine), toto pravidlo však nemožno vykladať absolútne, teda tak, že výživné by malo mať prednosť pred akýmkoľvek výdavkami rodiča, čo je vyjadrené v druhej vete § 62 ods. 5 zákona o rodine, v zmysle ktorého pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Takýmito výdavkami môžu byť záväzky z prevzatých úverov a pôžičiek, ktoré neboli použité rodičom k uspokojovaniu jeho primeraných životných potrieb, ktoré by súčasne zodpovedali aj životnej úrovni rodiča. Preto na prípadné výdavky rodiča spojené so zabezpečením primeranej úrovne jeho bývania (splátky hypotekárneho úveru) nie sú výdavkami, ktoré by nebolo potrebné vziať do úvahy pri posudzovaní schopností, možností a majetkových pomerov rodiča. Všeobecne teda platí, že výživné by nemalo byť určené tak, aby viedlo k existenčným problémom povinného rodiča a jeho snahe z tohto dôvodu sa vyhnúť plneniu tejto povinnosti.

11. Na strane druhej, rozsah vyživovacej povinnosti rodiča je limitovaný odôvodnenými potrebami dieťaťa (§ 75 ods. 1 zákona o rodine), pričom dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov (§ 62 ods. 2 veta druhá zákona o rodine). Odôvodnené potreby dieťaťa sú rôzne podľa okolností konkrétneho prípadu, sú závislé predovšetkým od veku a zdravotného stavu dieťaťa, jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu a obsahu jeho prípravy na budúce povolanie a celkové uplatnenie v spoločnosti, výšky eventuálnych vlastných príjmov a podobne. Avšak odôvodnené potreby dieťaťa neurčujú len tieto okolnosti, sú bezprostredne ovplyvňované i schopnosťou a možnosťou rodičov. Ak sú reálne možnosti a schopnosti rodičov veľmi obmedzené, sú odôvodnenými len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú základnú mieru všetkých nevyhnutných potrieb, nutných pre život kultúrneho človeka. Ak sú reálne možnosti a schopnosti rodičov veľmi široké, sú odôvodnenými tiež ďalšie potreby dieťaťa, ktoré nie sú nevyhnutné, ale práve so zreteľom napríklad k veku a zdravotnému stavu dieťa, jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu a obsahu jeho prípravy na budúce povolanie a celkové uplatnenie v spoločenskom živote, prospešné všestrannému vývoju dieťaťa vo vyspelej spoločnosti. Ak to majetkové pomery rodiča dovoľujú, za odôvodnené potreby možno považovať tiež aj tvorbu úspor (§ 63 ods. 3 zákona o rodine). Toto poňatie odôvodnených potrieb je v súlade so zásadou úmernosti životnej úrovne dieťaťa, životnej úrovne rodičov, v intenciách tejto zásady sú odôvodnené potreby dieťaťa mimo iné aj odrazom rôznej životnej úrovne rodičov, danej spravidla spoločenskou dôležitosťou ich práce. Je určite spravodlivé, ak vzhľadom k tomuto poňatiu odôvodnených potrieb rozhodnutie súdu o vzťahu k vyživovacej povinnosti rodiča k dieťaťu vyjadrí zásadu úmernosti životnej úrovne dieťaťa životnej úrovni rodičov.

12. Odvolací súd konštatuje, že výživným sa rozumejú náklady na uspokojovanie všetkých životných potrieb toho, komu je poskytované v súvislosti s jeho všestranným rozvojom, tak po stránke fyzickej ako aj po stránke duševnej. Rozsah nákladov na úhradu životných potrieb osoby odkázanej na výživné je rôzna, a to vzhľadom na vek, zdravotný stav, ale aj vzhľadom na nadanie tejto osoby, spôsob prípravy na jej budúce povolanie a podobne. V zmysle vyššie uvedených zákonných ustanovení, základom pre hodnotenie schopností a možností plniť si svoju vyživovaciu povinnosť voči dieťaťu je zistenie ich skutočných príjmov. Pri rozhodovaní o určení rozsahu vyživovacej povinnosti mal súd vychádzať jednak zo všeobecných hľadísk, t. j. skúmanie odôvodnených potrieb dieťaťa, rozsah ktorých je rôzny vzhľadom na vek, zdravotný stav, spôsob prípravy na budúce povolanie, záujmy dieťaťa a vychádza zároveň aj z reálnych možností a schopností rodičov dieťaťa plniť si svoju vyživovaciu povinnosť. Medzi týmito dvoma kritériami, t. j. medzi odôvodnenými potrebami dieťaťa a reálnymi schopnosťami a možnosťami rodičov, platí zásada priamej úmernosti, ktorá je plne v súlade s normatívnou zásadou, že dieťa má právo žiť na takej úrovni, na akej žijú jeho rodičia.

13. Aj podľa názoru odvolacieho súdu určená výška výživného pre maloleté deti súdom prvej inštancie zodpovedá tak ich odôvodneným potrebám a veku, vo vzťahu k maloletému aj jeho zdravotnému stavu, ako aj zisteným zárobkovým a majetkovým pomerom rodičov, ich možnostiam a schopnostiam, v zmysle kritérií rozhodných pre určovanie výživného pre maloleté deti. Odvolacie argumenty otca vo vzťahu k výške vyživovacej povinnosti považuje odvolací súd za nedôvodné a dodáva, že súd prvej inštancie pri určení výživného správne vychádzal z posúdenia všetkých zisťovaných skutočností, vrátane tých, na

ktoré otec vo svojom odvolaní poukazoval, pričom v priebehu odvolacieho konania neuviedol žiadne relevantné skutočnosti majúce za následok iné rozhodnutie o rozsahu výživného.

14. Je potrebné uviesť, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní o výške výživného pre maloleté deti správne zohľadnil možnosti a schopnosti otca v primeranej miere prispievať na výživu maloletých detí, ako aj celkové náklady maloletých detí. Pokiaľ ide o odôvodnené potreby detí, ich miera je odstupňovaná a závisí predovšetkým od veku dieťaťa, jeho zdravotného stavu, školskej dochádzky, záujmovej činnosti a pod. Potreby detí v rovnakom veku a na rovnakom stupni školskej dochádzky sú spravidla rovnaké, pokiaľ nie sú zvýšené v dôsledku výrazne zhoršeného zdravotného stavu dieťaťa, finančne náročnej záujmovej alebo športovej činnosti dieťaťa, prípadne, ak rozumové schopnosti dieťaťa odôvodňujú nadštandardné vzdelávanie spojené s vysokými finančnými výdavkami. Rozsah uspokojovania týchto potrieb je daný schopnosťami a možnosťami rodičov aj životným štandardom. Ak sú možnosti rodičov širšie, je potrebné za odôvodnené potreby považovať aj ďalšie potreby dieťaťa, ktoré sú vzhľadom na všetky okolnosti prípadu dieťaťa prospešné pre jeho zdravý a všestranný rozvoj. Zo zásady úmernosti životnej úrovne dieťaťa a jeho rodičov vyplýva aj to, že výživné môže byť určené v zodpovedajúcej miere aj na zvýšené potreby dieťaťa vyplývajúce z tejto úmernosti, a to pre dobu súčasnú, ako aj pre budúcnosť. V tejto súvislosti k námietkam otca týkajúcich sa posúdenia výdavkov na maloleté deti súdom prvej inštancie odvolací súd dodáva, že pod odôvodnenými potrebami maloletého dieťaťa je potrebné rozumieť zabezpečenie všetkých jeho potrieb od stravovania, ošatenia, zabezpečenia hygienických potrieb, zdravotnej starostlivosti ako aj mimoriadne výdavky. Výšku nákladov na bežné potreby maloletého dieťaťa je možné vyčísliť len orientačne, s prihliadnutím na vek dieťaťa a jeho potreby, či už bežné alebo mimoriadne. Výdavky na zabezpečenie potrieb maloletého dieťaťa, t.j. na nákup stravy, ošatenia, hygienických potrieb a výdavkov súvisiacich so zabezpečením zdravotnej starostlivosti sú nesporné a nie je potrebné ich osobitne dokazovať, keďže tieto výdavky sú známe a vychádzajú zo všeobecných poznatkov o cenách tovarov a služieb a primeranosti ich obvyklej spotrebe pre dieťa v určitom veku. Neobstojí teda odvolací argument otca, že matka výšku, frekvenciu a opodstatnenosť niektorých výdavkov nepreukázala a korekciu niektorých nákladov vykonal súd prvej inštancie formou vlastného uváženia. Taktiež nie je dôvodná argumentácia otca, že súd prvej inštancie nesprávne vychádzal z vyčíslených nákladov vo vzťahu k strave, hygiene a ošateniu oboch maloletých detí, ktorých adekvátnu výšku, otec v odvolaní neuviedol. Ak otec vo vzťahu k výške nákladov maloletých detí na stravu opakovane poukazoval na hospodárstvo starých rodičov zo strany matky, v čom videl možnosť zníženia nákladov maloletých detí na stravu, odvolací súd na danom mieste prizvukuje, že vyživovaciu povinnosť k maloletým deťom majú rodičia maloletých detí, nie ich starí rodičia. Pokiaľ rodičia matky participujú na nákladoch maloletých detí, napríklad produktmi z vlastnej výroby, jedná sa o ich dobrovoľné plnenie, ktoré nie je dôvodom na rezignáciu zo strany súdu na započítanie nákladov na stravovanie do vyživovacej povinnosti otca. Aj napriek tomu, že otec uvádza, že rodičia matky zabezpečujú svojpomocne mäso ako aj plodiny, ktoré dopestujú, je prirodzené, že vznikajú ďalšie náklady so stravou maloletých detí, ktoré je potrebné zakupovať, aby strava maloletých detí bola primeraná ich veku. Ak otec v odvolacej námietke spochybňoval aj potrebu terapií, ktoré maloletý absoluje vo vzťahu k jeho zdravotnému stavu, a poukazoval na možnosť ich aspoň čiastočnej kompenzácie cez zvieratá, ktoré chovajú starí rodičia, odvolací súd len konštatuje, že má pochybnosť o „vhodnosti“ otcom naznačovanej kompenzácie. Výdavky na kanisterapiu maloletého súd prvej inštancie ustálil na sume 28 eur mesačne, čo nie je výdavok v takej výške, aby v podstatnom rozsahu ovplyvňoval výšku vyživovacej povinnosti otca. Vo vzťahu k nákladom na ostatné terapie, ktoré maloletý navštevuje (terapia hrovou formou, logopédia, špeciálna pedagogika extra) sa odvolací súd stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, ktorý výdavky na tieto terapie vyhodnotil ako opodstatnené, zamerané na progres zdravotného stavu maloletého.

15. Odvolací súd sa zaoberal aj odvolacou námietkou otca, že matka je zamestnaná v spoločnosti svojich rodičov, a teda má po nástupe maloletého do školského zariadenia možnosť do práce sa vrátiť, kedy je možné očakávať, že zamestnávateľ matky bude ústretový prispôsobeniu jej pracovného času a miesta výkonu práce starostlivosti najmä o maloletého. Podľa názoru odvolacieho súdu aktuálne, v čase rozhodovania, nie je vytvorený priestor pre nástup matky do práce, kedy úlohu v danom nezohráva ani tá skutočnosť, že zamestnávateľom matky je obchodná spoločnosť, ktorej spoločníkmi sú jej rodičia. Odvolací súd konštatuje, že z vykonaného dokazovania je zrejmé, že matka je na predĺženej rodičovskej dovolenke, zdravotný stav umožňuje umiestnenie maloletého do materskej školy, do ktorej aj zapísaný bol. V rámci odvolacieho konania nebolo signalizované, že by maloletý do zariadenia nenastúpil, avšak tak ako poukázala matka vo svojom vyjadrení k odvolaniu a otec to vo svojich podaniach nespochybnil,

jedná sa o postupné začlenenie maloletého do kolektívu. Až po adaptácii maloletého je predpoklad, že maloletý bude v školskom zariadení tráviť viac času, ale aj to len dopoludnia. Matka v danom kontexte teda zabezpečuje vo vzťahu k maloletému osobnú starostlivosť v plnom rozsahu, a to dokonca aj v čase realizácie styku otca s maloletým, ktorý je viazaný rovnako na jej prítomnosť. Taktiež nie je dôvodná odvolacia argumentácia otca o možnosti uplatnenia si daňového bonusu matkou, čím by došlo k zvýšeniu príjmu matky, vzhľadom na vyššie, odvolacím súdom popísaný, rozsah osobnej starostlivosti matky o maloletého. Na druhej strane, pokiaľ dôjde k bezproblémovej adaptácii maloletého v školskom zariadení, maloletý dokáže v zariadení tráviť prevažnú časť dňa, odvolací súd sa stotožňuje s názorom otca, že v takom prípade pre matku bude existovať reálny predpoklad pre výkon práce.

16. Za irelevantnú považoval odvolací súd aj odvolaciu námietku otca, že celková vyživovacia povinnosť predstavuje cca 30 % z jeho príjmu, čo je vysoké percento aj vzhľadom na ustálenú rozhodovaciu prax vo vzťahu k veku maloletých detí. Odvolací súd v danom kontexte poukazuje na vyčíslené výdavky otca (podanie zo dňa 11.7.2023) v celkovej výške viac ako 1 700 Eur mesačne (hypotéka na dom 533 Eur, voda 20 Eur, plyn + električka 202 Eur, preddavkové platby za užívanie nehnuteľností 240 Eur, internet 14,50 Eur, Netflix 12 Eur, cestovné 70 Eur, lieky + výživové doplnky 50 Eur, strava 560 Eur) plus mesačné výdavky na ošatenie, obuv, údržbu nehnuteľnosti, mobil, udržiavanie telesnej kondície, ktoré opomínajú prednostnú povinnosť plnenia si vyživovacej povinnosti. Súd prvej inštancie podľa odvolacieho súdu správne konštatoval, že výdavky otca prevyšujú jeho príjmy, kedy za nadštandard vyhodnotil najmä bývanie otca v dvoch nehnuteľnostiach. Ak otec argumentuje, že po odpočítaní podstatných výdavkov a zohľadnení osobnej starostlivosti matky je stanovené výživné v jeho neprospech, odvolací súd sa s jeho názorom nestotožnil. Výdavok na hypotekárny úver ako aj na náklady spojené s bývaním na nehnuteľnosť, ktorá neslúži otcovi na bývanie, ale v ktorom býva jeho matka, nie je možné považovať za nevyhnutný výdavok otca. Za irelevantné pri rozhodovaní o vyživovacej povinnosti bolo podľa odvolacieho súdu vyhodnotených aj tvrdenie otca o možnosti zabezpečenia finančných prostriedkov pre maloleté deti z predaja tohto domu do budúcnosti, keďže vyživovacia povinnosť k deťom aktuálne trvá, tieto nie sú schopné sa samé živiť a teda nemožno prihliadnuť na v budúcnosti iba v hypotetickej rovine možné nadobudnutie nehnuteľnosti maloletými deťmi alebo nadobudnutie finančných prostriedkov z predaja tejto nehnuteľnosti, ktorých potreby je potrebné aktuálne uspokojovať a uhrádzať z výživného zo strany oboch rodičov.

17. Ďalšie odvolacie argumenty otca už odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadať. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia sp.zn. ÚS SR II. ÚS 251/04, sp.zn. III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu irelevantnú argumentáciu zachádzajúcu podrobne do nadbytočných detailov, nespôsobilú ovplyvniť rozhodnutie súdu, preto odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

18. Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch III. a IV. (ktorý bol posudzovaný ako závislý výrok) potvrdil ako vecne správne rozhodnutie cez úpravu v § 387 ods. 1, 2 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP.

19. O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 a § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

20. Toto rozhodnutie krajského súdu bolo prijaté hlasovaním senátu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 428 CSP v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

Podľa § 430 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Podľa § 421 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Podľa § 433 CSP dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Podľa § 434 CSP dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa § 435 CSP v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.